

اناجیل

راهنمای مطالعه

درس
چهارم

انجیل به روایت لوقا



THIRD MILLENNIUM

MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

فهرست مطالب

چگونه از این درس و راهنمای مطالعه استفاده کنیم

آمادگی

(۱) مقدمه

(۲) پیشینه

نویسنده

دیدگاه سنتی

سرگذشت شخصی

مخاطب اولیه

تئوفیلوس

مخاطب گسترده‌تر

موقعیت

تاریخ

هدف

(۳) ساختار و محتوا

آغاز ماموریت عیسی

اعلام تولد

تولد و کودکان

شناختن عیسی توسط یحیی

تایید پسر خدا

خدمت عیسی در جلیل

موعظه در ناصره

تعلیم و معجزات

یحیای تعمیددهنده

تعالیم و معجزات

آماده کردن دوازده رسول

سفر عیسی به اورشلیم

ماهیت شاگردی

تشدید اختلاف

بهای شاگردی

تعهد عیسی

خدمت عیسی در اورشلیم و حوالی آن

مصلوب شدن و قیام عیسی

بازداشت، محاکمه و مرگ

قیام و صعود

(۴) مضامین اصلی

توصیف نجات

خدای نجات‌دهنده

قدرت خدا

نقشه خدا

پسر خدا

نجات‌یافتگان

(۵) نتیجه‌گیری

سوالات مرور

سوالات کاربردی

چگونه از این درس و راهنمای مطالعه استفاده کنیم

این راهنمای مطالعه برای استفاده در کنار درس تصویری مربوط به آن طراحی شده است. اگر به نسخه تصویری درس دسترسی ندارید، می‌توانید راهنمای مطالعه را با نسخه صوتی و یا متن درس استفاده کنید. به علاوه، درس و راهنمای مطالعه برای استفاده در یک محیط آموزشی در نظر گرفته شده است، اما در صورت لزوم می‌تواند برای مطالعه شخصی نیز مورد استفاده قرار بگیرد.

قبل از تماشای درس

- **آمادگی:** همه مطالب پیشنهادی را بخوانید.

برای تماشا برنامه‌ریزی کنید: در قسمت یادداشت‌های راهنمای مطالعه، درس به قسمت‌هایی که با تصویر مرتبط هستند تقسیم شده است. از زمان‌هایی که داخل پرانتز در کنار هر قسمت اصلی آمده استفاده کنید تا معلوم شود آغاز و پایان قسمتی که باید تماشا کنید کجاست. درس‌های هزاره سوم مجموعه‌ای است با انبوهی از اطلاعات؛ بنابراین شاید بخواهید مابین بخش‌ها استراحت کنید. وقت استراحت باید در قسمت‌های اصلی برنامه‌ریزی شوند.

• در حین تماشای درس

- **یادداشت بردارید:** از بخش یادداشت‌ها برای دنبال کردن درس و نوشتن نکات اضافی استفاده کنید. بیشتر مطالب اصلی در این یادداشت‌ها خلاصه شده‌اند اما می‌توانید مطالب تکمیلی خود را در این قسمت به آن اضافه کنید. بهتر است جزئیات تکمیلی را برای به خاطر سپاری، تشریح و دفاع از موضوع اصلی یادداشت کنید.
- **تصویر را متوقف و بخش‌هایی را بازپخش کنید:** شاید متوقف کردن تصویر یا پخش دوباره آن در بعضی مقاطع برای نوشتن یادداشت‌های اضافی، مرور مفاهیم دشوار و یا بحث روی نکات مورد علاقه مفید باشد.

• بعد از مشاهده درس

- **سوالاتی برای مرور:** به این سوالات در جاهای خالی جواب دهید. بهتر است به جای اینکه به صورت گروهی به آنها پاسخ دهید، به صورت انفرادی انجام دهید.
- **سوالات کاربردی:** سوالات کاربردی برای تکالیف یا موضوع بحث گروهی مناسب هستند. تکالیف نوشتنی بهتر است برای هر سوال و جواب از یک صفحه بیشتر نشود.

جهت دریافت سایر دروس و راهنمای مطالعه به بخش فارسی خدمات مسیحی هزارهٔ سوم مراجعه کنید:

farsi.thirdmill.org

راهنمای مطالعه

انجیل: درس ۴

انجیل به روایت لوقا

مقدمه

انجیل لوقا به ما یادآوری می‌کند که عیسی به قیمت جان خود به این جهان آمد و ما را نجات داد.

پیشینه

نویسنده

مجموعه‌ای دو جلدی:

- جلد اول: انجیل لوقا
- جلد دوم: کتاب اعمال رسولان

نویسنده، هر دوی این کتاب‌ها را خطاب به شخصی به نام تئوفیلوس نوشته است.

مدارکی که ثابت می‌کنند یک شخص هر دوی این کتاب‌ها را نوشته است:

- شباهت سبک نوشتار یونانی

- تاکید بر مضامین مشابه

- هدیه همگانی انجیل
- کار روح القدس
- قدرت غیرقابل مقاومت اراده و کلام خدا
- توصیفات مکرر کار «نجات»

دیدگاه سنتی

نویسنده ناشناس: تئوفیلوس می‌دانست که نویسنده چه کسی بوده است.

سه دسته از شواهد برای تایید نویسندگی لوقا:

- عهد جدید

نویسنده انجیل سوم در سال‌های آخر خدمت پولس با او همراه بود: دوم تیموتائوس ۴: ۱۱

- نسخه‌های اولیه

- پاپيروس شماره ۷۵
- بسیاری از نوشته‌های باستانی دیگر
- هیچ یک از نسخه‌های اولیه را به شخص دیگری نسبت نمی‌دهند

- کلیسای اولیه
 - قطعۀ موراتورین
 - پیش‌درآمد ضد مارسیونی
 - رهبران قرن دوم و سوم کلیسا
 - آرنیوس (۱۳۰ تا ۲۰۲ میلادی)
 - کلمنت اسکندریه (۱۵۰ تا ۲۱۵ میلادی)
 - ترتولیان (۱۵۵ تا ۲۳۰ میلادی)

سرگذشت شخصی

- او رسول نبود
- جزو اُمّت‌های به مسیحیت گرویده بود
- شخص تحصیل کرده‌ای بود
- خادم و همکار پولس بود

مخاطب اولیه

تئوفیلوس

مقدمۀ لوقا اشاره می‌کند که تئوفیلوس حامی مالی او بوده، یعنی کسی که نوشته‌های او را مورد حمایت مالی خود قرار داده است.

تتوفیلیوس شاگرد لوقا نیز بود.

مخاطب گسترده‌تر

مسیحیان اولیه تمایل داشتند تا نامه‌ها و سایر نوشته‌های‌شان را با یکدیگر به اشتراک بگذارند.

سبک بسیار ادبی

موقعیت

تاریخ

دست‌کم دو عامل به تاریخی بین ۶۵ و ۶۷ میلادی اشاره می‌کنند.

- مقایسه بین انجیل لوقا و مرقس
- کتاب اعمال رسولان

هدف

لوقا برای تتوفیلیوس و مسیحیان امت‌های شبیه خود نوشت تا ایمان نوپای آنها در عیسیای مسیح یهودی را تقویت کند.

ساختار و محتوا

مقدمه: لوقا ۱ : ۱ - ۴

آغاز مأموریت عیسی

دغدغه اصلی لوقا در این بابها این بود که:

- عیسی هم پسر خدا بود و هم پسر داوود
- کاملاً الهی و کاملاً انسانی
- ماشیح یا مسیح

اعلام تولد:

- اعلام تولد یحیی تعمیددهنده: ۱ : ۵ - ۲۵
- اعلام تولد عیسی: ۱ : ۲۶ - ۳۸
- خبر دادن الیزابت به مریم: ۱ : ۳۹ - ۵۶

تولد و کودکی:

- تولد و کودکی یحیی: ۱ : ۵۷ - ۸۰
- تولد و کودکی عیسی: ۲ : ۱ - ۵۲

با اینکه تولد عیسی بسیار محقرانه بود ولی پسر مریم واقعا مسیح برگزیده خدا و پادشاه بود.

شناختن عیسی توسط یحیی

تایید پسر خدا

- تایید الاهی: ۳: ۲۱-۲۲

- تایید نسب‌نامه: ۳: ۲۳-۳۸

- تایید شخصی: ۴: ۱-۱۳

خدمت عیسی در جلیل

موعظه در ناصره

تعلیم و معجزات

- روح پلید: ۴: ۳۱-۳۶
- معجزات بسیار: ۴: ۳۸-۴۲
- فراخواندن سه نفر به شاگردی: ۵: ۱-۱۱
- شفای جذامی: ۵: ۱۲-۱۵
- شفای مفلوج: ۵: ۱۷-۲۶
- فراخواندن متی به شاگردی: متی ۵: ۲۷-۳۲
- تعلیم دربارهٔ روزه: ۵: ۳۳-۳۸
- تعلیم دربارهٔ سبّت: ۶: ۱-۱۱
- فراخواندن رسولان: ۶: ۱۲-۱۶
- موعظه در دشت: ۶: ۱۷-۴۹
- شفای خادم یوزباشی: ۷: ۱-۱۰
- زنده کردن پسر بیوه‌زن: ۷: ۱۱-۱۶

یحیای تعمیددهنده

معجزات و تعلیم عیسی به وضوح نبوت‌های اشعیا ۶۱: ۲-۱ را تحقق بخشید.

تعالیم و معجزات

- مثل برزگر: ۸: ۱-۱۵
- مثل چراغدان: ۸: ۱۶-۱۸
- خانواده واقعی عیسی: ۸: ۱۹-۲۱
- چندین معجزه دیگر: ۸: ۲۲-۵۶

آماده کردن دوازده رسول

- فرستادن دوازده رسول: ۹: ۱-۹
- خوراک دادن به ۵۰۰۰ نفر: ۹: ۱۰-۱۷
- اعتراف رسولان: ۹: ۱۹-۲۷
- تغییر هیأت عیسی: ۹: ۲۸-۳۶
- اخراج ارواح توسط عیسی: ۹: ۳۷-۴۵
- بزرگی در ملکوت: ۹: ۴۶-۵۰

عیسی شاگردانش را آماده می کند:

- شناخت اقتدار او
- تکیه بر قدرت او
- خادمان فروتن

سفر عیسی به اورشلیم

عیسی خود را به انجام اراده خدا متعهد کرده بود تا مردم را نجات دهد، با اینکه می دانست این کار به قیمت جان او اورشلیم خواهد انجامید.

ماهیت شاگردی

- بشارت، دشواری ها و تقویت: ۹: ۵۱ - ۱۰: ۲۴
- سه موضوع شاگردی: ۱۰: ۲۵ - ۱۱: ۱۳
 - محبت به همسایه: سامری نیکو، ۱۰: ۲۹ - ۳۷
 - محبت به خدا: ملاقات با مریم، ۱۰: ۲۹ - ۳۷
 - دعا: تعلیم درباره دعا، ۱۱: ۱ - ۱۳

تشدید اختلاف

عیسی به عمد رهبران یهود را هدف قرار می دهد تا

- رهبری ضعیف آنها بر قوم خدا را سرزنش کند
- مردم را به پادشاهی خود دعوت کند
- او را در اورشلیم به صلیب بکشند

برای نمونه:

- اتهام و عکس‌العمل: ۱۱: ۱۴-۲۸
- هشدار دربارهٔ ریاکاری: ۱۲: ۱-۳
- هشدار دربارهٔ کنیسه‌ها: ۱۲: ۴-۲۱
- اطمینان بخشیدن به فقرا: ۱۲: ۲۲-۳۲
- اختلاف آینده: ۱۲: ۳۳-۵۹
- دعوت از همه به توبه: ۱۳: ۱-۹
- شفای بحث‌برانگیز در روز سبت: ۱۳: ۱۰-۱۷
- پذیرفتن غیرمترقبه به ملکوت: ۱۳: ۱۸-۳۰
- اختلاف فزاینده با هیروودیس: ۱۳: ۳۱-۳۵
- شفای بحث‌برانگیز در روز سبت: ۱۴: ۱-۲۴
- اختلاف آینده: ۱۴: ۲۵-۳۴
- مثل‌هایی دربارهٔ ریاکاری: ۱۵: ۱-۳۲
- مقدمه: ۱۵: ۱-۲
- گوسفنده گمشده: ۱۵: ۳-۷
- سکهٔ گمشده: ۱۵: ۸-۱۱
- پسر گمشده: ۱۵: ۱۲-۳۲

بهای شاگردی

- تعلیم دربارهٔ شاگردی: ۱۶: ۱-۱۷: ۱۰
- تعلیم دربارهٔ داوری آینده: ۱۷: ۱۱-۱۸: ۸
- تعلیم دربارهٔ فروتنی: ۱۸: ۹-۳۰

تعهد عیسی

- پیشگویی مرگ: ۱۸: ۳۱-۳۴
- برکت دادن مرد نابینا: ۱۸: ۳۵-۴۳
- برکت دادن زکی: ۱۹: ۱-۱۰
- مثل غلام پادشاه: ۱۹: ۱۱-۲۷

خدمت عیسی در اورشلیم و حوالی آن

- ورود عیسی به اورشلیم: ۱۹: ۲۸-۴۴
- پاک کردن معبد: ۱۹: ۴۵، ۴۶
- تعلیم عیسی در معبد: ۱۹: ۴۷-۲۱: ۳۸

مصلوب کردن و قیام عیسی

بازداشت، محاکمه و مرگ

- نقشه خیانت: ۲۲: ۱-۶
- شام آخر: ۲۲: ۷-۳۸
- دعای عیسی: ۲۲: ۳۹-۴۶
- بازداشت عیسی: ۲۲: ۴۷-۵۳
- انکار پطرس: ۲۲: ۵۴-۶۲
- محاکمه عیسی: ۲۲: ۶۳-۲۳: ۲۵
- مصلوب کردن عیسی: ۲۳: ۲۶-۴۹
- پر از شفقت برای نیازمندان

○ اطمینان به پدر

• تدفین عیسی: ۲۳: ۵۰-۵۶

قیام و صعود

• قبر خالی عیسی: ۲۴: ۱-۱۲

• عیسی در راه: ۲۴: ۱۳-۳۵

• عیسی با رسولان: ۲۴: ۳۶-۴۹

• صعود عیسی: ۲۴: ۵۰-۵۳

مضامین اصلی

نجات: آزادی از سلطه شیر و داوری خدا بر گناه

توصیف نجات

نجات شخصی اصولاً مسئله تغییر احوالات انسان‌هاست.

شکل نجات: تغییر از وضعیت بد به وضعیت خوب

تغییر عظیم نجات، ما را از درون نیز عوض می‌کند

پاسخ درست به نجات خوشی و شادمانی است:

- سرود زکریا: لوقا ۱: ۶۸-۷۹
- سرود مریم: لوقا ۱: ۴۶-۵۵
- سرود شمعون: لوقا ۲: ۲۹-۳۲
- خبررسانی فرشتگان: لوقا ۱: ۱۴: ۲: ۱۰-۱۱
- مثل‌های گوسفند گمشده، سکه گمشده و پسر گمشده: لوقا ۱۵

خدای نجات دهنده

قدرت خدا

لوقا می‌خواست که خوانندگانش بدانند که خدا همه چیز را تحت نظارت خود دارد.

نقشه خدا

لوقا تعلیم داد که نجات بخشی از نقشه خداست.

پسر خدا

لوقا مکرراً تأیید کرد که عیسی پسر خداست.

نجات یافتگان

امتها

عهد عتیق از امتها سخن به میان می‌آورد که نهایتاً وارد پادشاهی خدا شده و از نجات و برکات آن بهره‌مند شدند.

یکی از دلایل لوقا برای نوشتن انجیل، اطمینان دادن به امتها برای نجات در مسیح بود.

گناهکاران

این مردمان به خاطر گناهانشان از طرف جامعه یهودی طرد شده بودند.

زنان

زنان حقوق زیادی در جامعه نداشتند و ارزش زیادی برای آنها قایل نمی‌شدند.

فقرا

عیسی مژده نجات را به فقرا اعلام کرد.

فقرا مثل امته‌ها، گناهکاران و زنان از حقوق کمی برخوردار بودند و انتظار نداشتند که پادشاهی خدا را به ارث ببرند.

نتیجه‌گیری

انجیل لوقا عیسی را به عنوان پسر پر جلال پدر معرفی می‌کند که به زمین آمد تا منجی پرمهر جهان باشد. او خبر خوش نجات خدا را بدون در نظر گرفتن قومیت، ثروت و جایگاه به همه بخشید.

سوالاتی برای مرور

۱. از کجا می‌دانیم که لوقا، انجیل لوقا را نوشته است و روایتش دقیق است؟

۲. از کجا می‌دانیم که انجیل لوقا به تئوفیلوس و مسیحیانِ امت‌ها نوشته شده است؟

۳. دلیل اینکه لوقا به مسیحیان امت‌ها مثل توفیلوس نوشت چه بود؟

۴. چطور عیسی هم کاملاً الهی و هم کاملاً انسان بود؟

۵. عیسی در خدمت خود در جلیل چگونه ثابت کرد که همان نجات‌دهنده‌ای است که در عهد عتیق وعده داده شده بود؟

۶. عیسی چگونه تعهد خود را به نقشه خدا برای نجات قومش در سفر به اورشلیم نشان داد؟

۷. لوقا چه کارهای اقتدارآمیزی را از عیسی در خدمتش در اورشلیم و حوالی آن توصیف می‌کند؟

۸. عیسی چگونه نجات را برای قومش محقق کرد؟

۹. لوقا نجات و مردمی که محتاج نجات بودند را چگونه توصیف کرد؟

۱۰. خدا در مقام نجات‌دهنده قومش، چگونه نجات را برای آنها به ارمغان آورد؟

۱۱. عیسی برای نجات چه کسانی آمده بود؟ شرح دهید.

سوالات کاربردی

۱. چگونه هدف از نگارش انجیل لوقا می‌تواند ایمان ما را تقویت کند؟
۲. چرا در نظر گرفتن مخاطب اولیه لوقا در هنگام خواندن این انجیل اهمیت دارد؟
۳. چرا دعا کردن برای ما مهم است؟
۴. چگونه نقل از کلام خدا در مواجهه با وسوسه می‌تواند به ما کمک کند؟
۵. به چه روش‌های مشخصی می‌توانید موعظه در دشت را در زندگی خود به کار ببندید؟
۶. از پاک کردن هیكل در انجیل لوقا چه درسی می‌توانیم بیاموزیم؟
۷. به واقعیت ملکوت خدا چگونه باید پاسخ دهیم؟
۸. چرا خوشی در زندگی مسیحی مهم است؟
۹. به عنوان شاگردان مسیح، چرا محبت به همسایه و خدا برای ما مهم است؟
۱۰. چرا دانستن این امر که عیسی برای نجات قومش از محکومیت به این جهان آمده تا این اندازه مهم است؟
۱۱. انتظار دارید چه وضعیتی در زندگی ما در این زندگی و دنیا تغییر کند؟
۱۲. آوردن ملکوت توسط عیسی، چگونه باعث دلگرمی شما می‌شود؟
۱۳. ما چگونه باید به تاکید لوقا بر گروه‌های محروم اجتماعی مثل گناهکاران و فقرا عکس‌العمل نشان دهیم؟
۱۳. مهم‌ترین نکته‌ای که در این درس آموختید چیست؟